

Kuntouttava työtoiminta

1. Kuvaile palvelun sisältöä

Kuntouttava työtoiminta on tarkoitettu työttömille työnhakijoille. Toimintaan osallistutaan yksilöllisen suunnitelmien mukaisesti ja se voi olla myös ryhmämuotoista. Tarjottavan palvelun tavoitteena on vahvistaa palvelun tarpeessa olevien elämän- ja arjenhallintaa sekä lisätä työ- ja toimintakykyä kuntoutuksen keinoin kohti yhteiskunta- ja työelämäosallisuutta. Tuotettavan palvelun keinoin asiakkaita autetaan havainnoimaan ja löytämään ratkaisuja mahdollisiin työllistymisen esteisiin yhdessä ammattilaisten kanssa.

2. Mikä organisaatio palvelua järjestää?

Etelä-Karjalan työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) tukee työttömien asiakkaiden työllistymistä monialaisella yhteistoimintamallilla, jossa asiakas saa saman katon alta TE-toimiston, Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden (Eksote) ja Kelan palveluja.

3. Mikä taho/tahot palvelua tarjoaa?

Etelä-Karjalan sosiaali- ja terveystieteiden (Eksote) tuottaa kuntouttavan työtoiminnan palvelua omana työpajatoimintana sekä ryhmämuotoisena toimintakeskustoimintana. Lisäksi palvelua tuottavat palvelusetelipalveluntuottajat sekä monet 3.sektorin toimijat.

4. Kuinka paljon asiakkaita palvelussa on (esim. vuosittain)?

Vuonna 2019 asiakkaita oli kuntouttavassa työtoiminnassa keskimäärin 741 henkilöä/kk. Vuoden 2020 asiakasmäärätiedot eivät ole suoraan vertailukelpoisia, koska kuntouttavan työtoiminnan palvelu oli valtioneuvoston määräyksestä koronapandemian takia kokonaan kiinni 17.3.-31.5.2020 välisen ajan. Vuoden 2021 ensimmäisen kolmanneksen aikana (tammi-huhtikuu) asiakkaita on ollut kuntouttavassa työtoiminnassa keskimäärin 630/kk. Määrään ovat vaikuttaneet koronarajoitukset.

TYPPI-järjestelmään oli 1.6.2021 kirjattuna 3.108 monialaisen yhteispalvelun asiakasta ja yksilöllisen tuen asiakkaita oli samana ajankohtana 1.112.

5. Minkälainen on asiakasrakenne ja -jakauma?

- a. onko esimerkiksi kehitysvammadiagnoosia, mielenterveysdiagnoosia vai onko palveluun ohjattu sosiaalisista syistä, päihdeongelmista johtuen jne.?)

Tietoa ei löydy TYPPI-järjestelmästä eikä meillä tilastoida asiakkaita diagnosiperustein.

6. Mitkä ovat asiakkaiden yleisimmät lähettäjätahot?

Etelä-Karjalan työllistymistä edistävä monialainen yhteispalvelu (TYP) on kuntouttavan työtoiminnan palveluun lähettävä taho. TYP tekee viranhaltijapäätökset kuntouttavan työtoiminnan palvelusta ja siihen kuuluvista etuuksista.

7. Mihin asiakkaat päätyvät tästä palvelusta?

Asiakkaat päätyvät palvelusta opintoihin, palkkatukityöhön tai työllistyvät avoimille työmarkkinoille. Palvelun kautta on mahdollista ohjautua myös työkyvyn arviointijaksolle, johon voi sisältyä uusi kuntouttavan työtoiminnan jakso työ- ja toimintakyvyn arvioinnin tueksi.

Lisäksi on mahdollista vahvistaa omia työelämävalmiuksia uudella kuntouttavan työtoiminnan jaksolla. Toisinaan päädytään myös eläkeselvittelyiden kautta eläkkeelle.

8. Kuinka pitkiä palvelujaksoja asiakkailla on?

Palvelujaksojen kokonaispituudet vaihtelevat asiakkaan palvelutarpeen mukaan, minimi kuitenkin aina 3 kuukautta.

9. Kuvaile ja pohdi tiiviisti, kuinka palvelussa toimii yhteistyö muiden sote-palveluiden kanssa

Etelä-Karjalan alueella yhteistyö eri toimijoiden kesken on tiivistä ja se koetaan pääosin toimivana. Palveluja kehitetään, jotta asiakkaan ohjautuminen eri palveluista toiseen sujuvoituisi entisestään. Toisinaan haasteena voi olla se, etteivät tietojärjestelmät ole yhteneväisiä ja asiakas joutuu kertaamaan omaa tilannettaan palvelun vaihtuessa toiseen.

10. Onko palvelussa tai sen asiakkailla (tai osalla asiakkaista) tukenaan asiakasvastaava? Jos on, kuka toimii asiakasvastaavana? Jos ei, voit pohtia, olisiko asiakasvastaavamallista hyötyä tai haittaa.

TYPin vastuuvirkailija vastaa asiakkuudesta.

11. Onko asiakkaille tarjolla työhönvalmennusta? Jos on, kuinka paljon?

Asiakkaille on tarjolla työhönvalmennusta niin Eksoten omassa toiminnassa kuin palvelusetelipalveluntuottajilla. Eksoten Tuetun työllistämisen palveluissa on uutena toimintana käynnistetty kuntouttavan työtoiminnan asiakkaiden rinnalla kulkemisen mallit ja lisäksi palveluvalikossa on tarjolla neuropsykiatrista valmennusta ja yksilövalmennusta.

Lisäksi TE-hallinnosta on mahdollista hankkia työhönvalmennusta ostopalveluna 50h/asiakas.

12. Mikäli mahdollista, kuvaile ja/tai arvioi, mitä etuuksia asiakkaat saavat. Vaikuttaako etuusjärjestelmän logiikka asiakkaiden ohjautumiseen palveluun?

Kuntouttavaan työtoimintaan ohjautuvien asiakkaiden etuutena on työttömyysetuus, sillä he ovat työttömiä työnhakijoita.

13. Saavatko asiakkaat korvauksia palveluun osallistumisesta?

Kyllä, toimintaan osallistuva saa 9 €:n ylläpitokorvauksen työtoimintapäiviltä. Lisäksi on mahdollista saada matkakorvaus edullisimman matkustustavan mukaan, kun työtoimintapaikalle on yli 3 kilometrin matka.

14. Pohdi, minkä asioiden pitää muuttua, jotta palvelusta päästäisiin etenemään nykyistä paremmin avoimille työmarkkinoille/TE-toimiston asiakkaaksi/työllisyyspalveluihin/ Kelan ammatilliseen kuntoutukseen tai koulutukseen.

On hyvä huomioida Etelä-Karjalan työllistymistä edistävän monialaisen yhteispalvelun (TYP) toimintamallin toimivuus jo nykyisellään. Lisäksi työllistämispalveluita on alueella kehitetty vastaamaan paremmin asiakastarpeita. Yhteistyö alueen oppilaitosten kanssa toimii hyvin. Alueen palvelusetelipalveluntuottajat ovat tarjonneet työpajoillaan osaamisen tunnistamista opinnollistamisen kautta jo usean vuoden ajan ja nyt myös Eksoten omassa palveluntuotannossa selvitetään tätä mahdollisuutta.

Lisäksi uutena palveluna Eksoten tuetun työllistämisen palveluissa on otettu käyttöön Palkkatukityöllistämisen rinnalla kulkemisen malli, jossa asiakkaan kanssa yhdessä rakennetaan polku työelämään.

15. Kuvaile mahdollista työnantajayhteistyötä/yhteistyötä TE-toimiston kanssa. Voit myös pohtia, miten näitä voisi parantaa.

Työtä- hankkeen näkökulmasta on lähdetty rakentamaan tiiviimpää yhteistyötä TE-hallinnon suuntaan, sillä työelämäpalveluissa on havaittu tarvetta koordinoitummalle työnantajayhteistyölle. Lisäksi pilotti 4:ssä kokeiltavan Täsmätyöllistymisen työhönvalmennusmallin toivotaan tuovan lisää työllistymismahdollisuuksia alueen yrityksiin sekä vastaavan alueella havaittuun ns. kohtaanto-ongelmaan. Tämän lisäksi tuetun työllistämisen palveluissa on käynnistetty palkkatukityöllistämisen rinnalla kulkemisen malli, jotta tukityöllistetyt saataisiin työllistymään aiempaa paremmin avoimille työmarkkinoille palkkatukisuhteen päättyessä.

16. Kuvaile keskeisiä haasteita

Keskeisimpinä haasteina ovat nousseet tukityöllistämiseen ja sosiaalihuoltolakiin liittyvä byrokratia. Sekä käytössä olevat monet eri tietojärjestelmät. Joskus myös palveluun ohjautumisen kriteerit voivat vaikeuttaa palveluun pääsemistä. Yksittäiseltä työntekijältä tarvitaan ymmärrystä eri sidosryhmien vastuualueista, sillä toisinaan tehdään päällekkäistäkin työtä esim. työkyvyn arviointien osalta. Tätä on kuitenkin tehostettu lisäämällä verkostopalavereja yhteisasiakkuuksien kohdalla.